

Zijn roepstem horen

Drs. Pieter L. de Jong

Zijn roepstem horen

Bijbels dagboek

UITGEVERIJ BOEKENCENTRUM, ZOETERMEER

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk Forest Stewardship Council' (FSC') draagt. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid. Ook is het papier 100% chloor- en zwavelvrij gebleekt.

www.uitgeverijboekencentrum.nl

Eerder verscheen dit boek onder de titel *Voor andere stemmen doof*. Deze heruitgave is geredigeerd naar de NBV en het *Liedboek* (2013); ook zijn er voor enkele maanden andere bijbelboeken gekozen.

Ontwerp omslag en foto: Marion Rosendahl
Vormgeving binnenwerk: Gerard de Groot

ISBN 978 90 239 2857 7
NUR 707

© Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Voor Josephine, Eva, Thijs, Simon, Fleur, Barak,
Rosa, Anna en Anne*

Woord vooraf

Dit dagboek verscheen eerder onder de titel *Voor andere stemmen doof*. Het was al lang niet meer verkrijgbaar, er werd regelmatig bij mij om gevraagd. Reden om het opnieuw uit te geven. Hiervoor werden alle meditatieve stukjes opnieuw geredigeerd naar de Nieuwe Bijbelvertaling (NBV). Ook werden de te zingen psalmen en liederen aangepast aan het *Liedboek – zingen en bidden in huis en kerk* (2013). Gaandeweg veranderde ook de hele indeling en werden bij een aantal maanden de lezingen vervangen door andere bijbelboeken. Achterin vind je een compleet tekstregister.

Toen ik de eerste keer met dit dagboek bezig was, zaten mijn kinderen nog op school en gaven me dagelijks vrijmoedig commentaar. Zo kreeg ik aan tafel na het bijbellezen en het dagboekstukje direct mee hoe mijn stukjes bij hen aankwamen. Uiteindelijk ging en gaat het me erom bijbellezers – jong of al iets ouder – te helpen om bij het bijbellezen de stem van God zelf op te merken en goede toepassingen te maken voor jezelf en de hele biotoop waarin je je weg gaat. In vroegere tijden was bijbellezen aan tafel vooral een soort ritueel. Je moest wel luisteren, maar je hoefde niet echt te kunnen begrijpen wat er gelezen werd. Tijdens het bijbellezen was er het moment van de verborgen Aanwezige; stil en respectvol leerde je van jongens af hoe het Woord van God geschiedde tussen de aardappelen en de yoghurt.

In onze tijd is dit niet genoeg. Jonge mensen willen

luisteren en begrijpen. Ze willen er ‘iets aan hebben’ en meedenken; en als ze zelf kinderen hebben, willen ze het Woord van God doorgeven en er samen over praten. De korte aanzetten in dit boekje willen je daarbij helpen.

Intussen hebben een aantal van mijn kinderen zelf weer kinderen. Hetzelfde geldt voor de meeste neven en nichten. Ook daarom heb ik het hele boek nog eens doorgenomen, in de hoop dat het ook een nieuwe generatie mag helpen om op hun manier vertrouwd te worden met de Bijbel – en vooral met God die in de Bijbel ons aanspreekt en zich laat vinden voor wie Hem zoekt. De titel van het boek verwijst opnieuw naar het lied van Ad den Besten:

God opent hart en oren,
opdat wij in geloof
zijn roepstem zouden horen,
voor andere stemmen doof.

(Lied 313:2)

Drs. Pieter L. de Jong

Te lezen op de feestdagen

Dit dagboek kan in elk willekeurig jaar gebruikt worden. Aangezien de christelijke feestdagen elk jaar verschuiven, kon daarmee geen rekening gehouden worden. Voor de feestdagen kun je de volgende meditaties gebruiken:

Goede Vrijdag – 3 april

Pasen – 5 april

Hemelvaartsdag – 14 mei

Pinksteren – 24 mei

Laatste zondag kerkelijk jaar – 22 november

Advent – vanaf 29 november

Kerstfeest – 24, 25 en 26 december

Toelichting bij de liederen

De opgegeven psalmen verwijzen naar de nieuwe berijming; tussen haakjes worden de verzen in de oude berijming (OB) vermeld.

De aanduiding ‘Lied’ verwijst naar het *Liedboek* (2013); ‘Gezang’ verwijst naar het *Liedboek voor de Kerken* (1973). Wanneer een lied uit het *Liedboek* niet voorkomt in het *Liedboek voor de Kerken*, wordt tussen haakjes soms een alternatief gegeven.

1 januari

Nooit te oud voor een nieuw begin!

Abram ging uit Charan weg, zoals de HEER hem had opgedragen.

Genesis 12:4

Geloof je in een *nieuw* jaar? Een nieuwe start is alleen mogelijk, als we eerst goed luisteren naar de stem van God. Net als Abram. Eerst hoort hij Gods stem en dan trekt hij eropuit. Hij is al 75 jaar oud, als hij door God geroepen wordt alles op te geven. En het alleen te wagen met de beloften van God. Is hij niet te oud voor een nieuw begin?

Abram niet. Want Abram gelooft in een God die nieuwe dingen schept. Voor Abram is dat iets heel nieuws. Want het is de eerste keer, dat hij Gods stem hoort. Maar blijkbaar heeft hij meteen begrepen: nu gaat het om alles of niets. En zo trekt hij weg. Met als enig reisdocument Gods belofte: Ik zal je zegenen, Ik zal je aanzien geven en jij zult tot zegen zijn. Meer heeft hij niet nodig.

Wij ook niet, op de drempel van dit nieuwe jaar. Laten wij op weg gaan op de manier van Abram. Door vandaag eerst nog eens goed te luisteren naar God, voordat we er morgen weer echt tegenaan gaan. Vol vertrouwen: God heeft in Jezus Christus een nieuw begin gemaakt. Wie zich door Hem laat roepen, jong of oud, vindt een nieuw begin, dat instaat voor een echt nieuw jaar.

Lezen: Genesis 12:1-9

Zingen: Lied 513 (Gezang 1)

2 januari

Afgang!

Eens brak er in het land hongersnood uit. Abram trok naar Egypte om daar tijdelijk te gaan wonen.

Genesis 12:10

Het zit Abram niet mee. Nog maar kort is hij in het beloofde land, of een zware hongersnood breekt uit. De droogte drijft hem met zijn schapen richting Egypte. Maar als hij Egypte binnentrekt, is hij ineens bang voor zijn hachje. Daarom dwingt hij zijn vrouw tot een leugen. Dat legt hem geen windeieren. Ineens is Abram een rijk man, al is hij zijn vrouw kwijt. En vreemd, we horen niet eens dat hij zich daar erg ongelukkig bij voelt. Valt ons dat tegen van Abram?

Absoluut, al kunnen we begrijpen dat hij bang is. Dan doe je snel iets heel doms. Zo'n eerste werkdag of schooldag vandaag kan ook lelijk tegenzitten. Voordat je er erg in hebt, zeg je iets of doe je iets wat meteen haaks staat op het nieuwe spoor dat God in zijn genade ons wijst. En als Hij niet zou ingrijpen, holden wij gewoon door. Maar God laat het er niet bij zitten! Abram moet terug naar af. Het wordt een geweldige afgang. Maar zo komt hij wel terug in het goede spoor.

Abram zelf zegt niets. Hij zal wel stil geworden zijn van schaamte. En vooral van verwondering. Want wat is deze God trouw en genadig!

Lezen: Genesis 12:10-20

Zingen: Psalm 119:66 (OB 88)

3 januari

Paradijs zonder God

Daarom koos Lot voor zichzelf de Jordaanvallei en trok in oostelijke richting. Zo gingen ze uiteen.

Genesis 13:11

Het is weinig fraai van Lot, dat hij zijn oom niet de eerste keus laat, zo wordt nogal eens opgemerkt. Maar eigenlijk getuigt dat alleen maar van weinig fatsoen. Erger is, dat Lot niet luistert naar zijn oom. Want Abram zegt: ‘Ga jij naar rechts, dan ga ik naar links; ga jij naar het noorden, dan ga ik naar het zuiden. Het beloofde land is groot genoeg.’

Maar dat beloofde land is Lot lood om oud ijzer. Zowel het noorden als het zuiden van het beloofde land vindt hij weinig attractief. Alles even kaal en dor. Daar kun je niet wonen. Lot kiest voor het oosten. Een streek die weliswaar buiten het beloofde land ligt (10:19), maar ze oogt als het paradijs. Als Egypte. Blijkbaar heeft Lot in Egypte zijn ogen goed de kost gegeven. En nu ziet hij zijn kans schoon.

Een paradijs, dacht Lot. Maar schijn bedriegt. Het deugde niet in die streek. Met God werd er niet gerekend. Een paradijs zonder God wordt vroeg of laat een hel. Die ervaring hebben al meer mensen gehad. Let op: het begint met een keus waarbij Gods beloften op het tweede plan staan. In zo'n paradijs kun je niet wonen.

Lezen: Genesis 13:1-13

Zingen: Lied 313 (Gezang 326):3 en 4

4 januari

God doet wat Hij zegt

*‘Kom, doorkruis het land in zijn volle lengte en breedte,
want aan jou zal ik het geven.’*

Genesis 13:17

Is Abram erbij gaan zitten? Dat zou heel goed kunnen. Er zijn momenten dat je niet meer uit je stoel te branden bent. Zo'n gevoel moet Abram overvallen zijn, nu Lot afgereisd is naar zijn paradijs. Daarmee is voor Abram een stukje toekomst ingestort. Zelf had hij geen kinderen, Lot was voor hem zoiets als een broer of een zoon. En nu die weg is – waar leef je dan nog voor?

Misschien heeft Abram ook zelf even gedacht: Lot heeft schoon gelijk. Dat beloofde land van God is kaal en droog. Bovendien wemelt het van de Kanaänieten en de Perizzieten. Wat komt er van Gods beloften terecht?

Gelukkig, God breekt erdoorheen. ‘Sta op,’ zegt God. ‘Kom, loop het land eens door. Want heel dit land heb Ik voor jou bestemd. En voor je kinderen.’ Kinderen? Abram staat op. Hij weet genoeg. God doet wat Hij zegt. Abram hoeft het land niet meer door te lopen. Hij pakt zijn spullen bij elkaar en gaat wonen bij Hebron. Hij bouwt een altaar en looft God. Omdat hij weet:

Wie het heil van Hem verwacht
zal het ongestoord verwerven,
en zijn zalig nageslacht
zal 't gezegend aardrijk erven.

Lezen: Genesis 13:14-18

Zingen: Psalm 25:6

5 januari

Schuil bij God

De anderen vluchtten het gebergte in.

Genesis 14:10

Het gedeelte van vandaag leest als een krantenbericht over oorlogshandelingen die zich ver van ons bed afspelen. Maar Lot merkt dat het dichterbij is dan hij dacht. Wanneer de machtige Kedorlaomer allerlei volkjes voorgoed van de kaart heeft geveegd om zich zo van een vrije doorgang naar de Rode Zee te verzekeren, deelt hij op de terugweg in het voorbijgaan nog een paar klappen uit aan Sodom en Gomorra. Onder de slachtoffers is ook Lot, die in Sodom zat te hopen op een goede afloop. Ijdele hoop, zo blijkt. Ontkoming is er slechts voor wie vlucht naar de bergen. Alleen in de bergen is men veilig als de oordelen losbreken.

Dat komt in de Bijbel nogal eens terug. Tot in het laatste bijbelboek toe. Naar Jezus' woord zijn zulke krantenberichten signalen van de eindtijd. Dichterbij dan we weleens denken.

Het is niet verstandig om op goed geluk af te wachten, zoals Lot. Beter is: vluchten tot God en schuilen bij Jezus Christus. Biddend:

Wees mij een rots om in te wonen.

Mijn Rots en mijn Vesting zijt Gij.

Dan lezen we de krant nog nauwkeuriger, maar we schrikken niet echt meer.

Lezen: Genesis 14:1-12

Zingen: Psalm 61:1, 2 en 3